

Бисмиллах валхамду лиллах вассолату вассаламу ала расулиллах

ପାଇଁ କାହାର କାହାର କାହାର : କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର)) : କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର ((କାହାର.

Абу Ҳурайра разияллоху анху ривоят қилади: Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи ва саллам дедилар: «Рамазондан кейинги энг афзал рўза Аллоҳнинг Мұхаррам ойидаги рўздадир, фарз намоздан кейинги энг афзал намоз тунги намоздир» (Имом Муслим ривояти).

Бу ҳадисдаги «Аллоҳнинг Мұхаррам ойи» деб ойни Аллоҳга қўшиб айтишдан мақсад, бу ойнинг фазлини баён қилишdir. Мулло Алий ал-Қори «ҳадиснинг зоҳирий маъносидан мұхаррам ойининг ҳаммаси тушунилмоқда» - дедилар. Лекин, пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам рамазондан бошқа бирор ойда тўла рўза тутмаганлари событ бўлган. Шунинг учун бу ҳадисдан мұхаррам ойида тўлиқ рўза тутиш эмас балки, унда иложи борича кўпроқ рўза тутишликка тарғиб қилингандиги тушунилади.

Ошуро кунида рўза тутишнинг фазли

Уламоларнинг сўзларига кўра «Ошуро» муҳаррам ойининг ўнинчи кунидир.

Унинг фазилатини қўйидаги ҳадислар баён қиласди:

Ислом Нурининг мұхаррам ойында нафл рўза тутишнинг фазилати | 2

Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анхумо дедилар: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламни ошуро кунидаги каби бирор куннинг рўзасини афзал билиб, унинг рўзасини тутишга тиришганларини кўрмадим» ва мана шу ой яъни рамазон ойи(да ҳам шундай тиришар эдилар).

Ислом Нурининг мұхаррам ойында нафл рўза тутишнинг фазилати | 2

3853 ғонимий ойни «Ислом Нурининг мұхаррам ойында нафл рўза тутишнинг фазилати | 2»

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам дедилар: «Мен Аллоҳдан Ошуро кунининг рўзасини ўтган йилга каффорот қилишини умид қиласман» (каффорот бирор қилинган ёмон амални юваб юборувчи амал ёки нарса, ҳадиснинг маъноси ўтган йилда қилинган кичик гуноҳлар.) Аллоҳ таолонинг бизга бу каби унинг рўзаси билан бир йиллик гуноҳ сағираларни юваб юборадиган бир кунни бериб кўйиши, роббимизнинг мислсиз фазлу карам соҳиби эканлигига далолат қиласман.

Бу кунда яхудийларга хилоф иш тутиш

Ислом Нурининг мұхаррам ойында нафл рўза тутишнинг фазилати | 2

3853 ғонимий ойни «Ислом Нурининг мұхаррам ойында нафл рўза тутишнинг фазилати | 2»

Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анхұмом дедилар: «Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи
ва саллам Мадинаға келгандарынан яхудийларни Ошуро кунида рўза
тутаёттганларини кўрдилар ва бу қандай кун деб сўрадилар? Улар: Бу яхши кун, бу
кунда Аллоҳ Бани Исроилни душманларидан халос этган ва Мусо у кунда рўза
тутган дедилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Мен Мусога сизлардан
кўра ҳақлироқман» - дедилар ва бу кунда рўза тутдилар ва унда рўза тутишга
буюрдилар». (Имом Бухорий ривояти)

Имом Муслимнинг ривоятларида «Бу улуғ кун Аллоҳ унда Мусо ва унинг қавмига нажот берган, Фиръавн ва унинг қавмини ғарқ қилган» дейилган. «Мусо у кунда рўза тутган» ибораси Муслим ривоятларида «Мусо у кунда Аллоҳга шукр қилиб рўза тутган биз ҳам тутамиз» зиёдаси билан келган.

«Бу кунда рўза тутиш жоҳилият даврида пайғамбаримиз келишларидан аввал ҳам маълум бўлган, Оиша онамиз розияллоҳу анҳодан событ бўлган ривоятда дейдилар: «Жоҳилиятдаги одамлар ҳам у кунда рўза тутар эдилар». Имом Қуртубий айтадилар: «Қурайш бу куннинг рўзасини тутишда Иброҳим алайҳис-салом каби ўзларидан аввалгиларнинг шариатларига мувофиқ амал қилган бўлишлари мумкин. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам ҳам Маккадалик вақтларида бу кунда рўза тутганлари ривоятларда событ бўлган, Мадинага ҳижрат қилганларида яҳудларнинг бу кунда жамланишиб байрам қилаётганларини кўрдилар, шунда улардан бунинг сабабини сўрадилар, улар юқордаги ҳадисда зикри ўтганидек жавоб бердилар. Пайғамбаримиз яҳудларга хилоф ўлароқ бу кунни байрам қилмасдан балки, унда рўза тутишга буюрдилар. Имом Муслимнинг ривоятларида «Ошуро яҳудлар уни улуғлаб байрам қиладиган кун эди» дейилади.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг бу кунда рўза тутишга буюришларига ундовчи нарса яҳудларга хилоф иш тутишни севишлик бўлиб уларнинг оғизлари очиқ бўладиган ийд кунида рўза тутишдир.» («Фатҳул борий

шарху саҳиҳил Бухорий» даги Ҳофиз Ибн Ҳажарнинг сўзларидан қисқартириб келтирилди).

Яхудларга янада қаттықроқ хилоф иш қилиш учун улар бу кунда рўза тутадиган бўлсалар улардан аввал бир кун кўшиб рўза тутишга расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам амр этганлар:

Мұхаррамнинг түккизинчи ва ўнинчи кунларида рўза тутишнинг мустаҳаблиги

Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анҳумо ривоят қиласылар: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам Ошурода рўза тутиб ва бунга буюрганларида сахобалар айтдилар: Бу яҳуд ва насоролар улуғлайдиган кун. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам «ин ша Аллоҳ келаси йил бўлса тўққизинчи кунни ҳам тутамиз» дедилар. Келаси йил келмасдан туриб Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам вафот этдилар» (Имом Муслим ривояти).

Салаф уламолари түккизинчи ва ўнинчи кунларда рўза тутиш мустаҳаб дедилар. Чунки, пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам ўнинчи кунни тутиб түккизинчи куннинг рўзасини ният килган эдилар.

Баъзи уламолар тўққиз билан ўнни бирга қўшиб тутишнинг сабаби ўннинг ўзида рўза тутиш билан яхудларга ўхшаб қолмаслик бўлса керак дедилар.

Айтиб ўтилган сўзларга биноан Ошуро рўзасини тутишнинг бир неча кўринишлари бор экан, унинг энг ози фақат ўнинчи кунни тутиш, ундан кейингиси тўққизинчи кунни қўшиб тутиш, ундан кейингиси эса ўнинчига ўн биринчини қўшиб тутиш. Муҳаррамда қанча кўп рўза тутилса шунча яхши.

Ошуро рўзаси нимага каффорот бўлади

Имом Нававийроҳимаҳуллоҳ шундай дедилар: «Барча кичик гуноҳларга каффорот бўлади, бунинг маъноси у (рўза тутган)нинг катта гуноҳларидан бошқа барча гуноҳлари кечирилади деганидир».

Яна сўзларида давом этиб дедилар: «Арафа кунининг рўзаси икки йилга каффорот бўлади, Ошуроники бир йилга, намоз ўкувчининг «омини» фаришталарнинг оминларига мувофиқ келса унинг аввалда қилган гуноҳлари кечирилади. Зикри ўтган амалларнинг ҳаммаси каффорот учун яроқлидир, агар каффорот қилиниши керак бўлган гуноҳ сағиралар топилса каффорот қиласи, кабира ҳам сағира ҳам топилмаса бу амаллар соҳибига ҳасанотлар ёзилади, унинг даражаси бир поғонага кўтарилади. Агар бу амаллар битта ёки бир нечта гуноҳ кабирага йўлиқсаю гуноҳ сағираларга йўлиқмаса кабираларни енгиллатишини умид қиласиз» («Алмажмуъ шархул-Муҳаззаб» 6-жуз Арафанинг рўзаси)

Шайхул ислом Ибн Таймийя айтадилар: «Таҳорат, намоз, рамазон рўзаси, Арафа ва Ошуронинг рўзалари гуноҳ сағиралар учунгина каффорот бўлади»

Рўзанинг савоби билан алданмаслик

Баъзи кишилар Ошуро ёки Арафа каби кунларнинг рўзаси билан алданиб қоладилар, ҳаттоқи баъзилари шундай дейди: Ошуронинг рўзаси бир йиллик гуноҳларни ювиб юборади, Арафанинг рўзаси бўлса зиёдайи ажр бўлиб (фойдага) қолади. Ибнул-Қойим дейдилар: «Мана бу алданган кимса рамазоннинг рўзаси, беш вақт намоз Арафа ва Ошуро рўзаларидан улуғроқ ва каттароқ эканлигини билмайди, ҳолбуки, намоз ва рўза бир-бирларининг ўрталаридағи сағираларга каффорот бўлиши учун катта гуноҳлардан сақланилган бўлиши шарт. Рамазон келгуси рамазонгача, жума келгуси жумагача ўрталаридағи кичик гуноҳларни ювиб юборишга қодир бўлиши учун унга катта гуноҳларни тарк қилишнинг қўшилиши зарур. Шу икки иш бирлашгандагина гуноҳ сағираларни ювиб юбора оладилар. Баъзи алданган кишилар қилган тоат-ибодатлари гуноҳларидан кўп деб ўйлади. Бу бечора қилган ёмон амалларини ҳисоб-китоб қилмайди, бирор гуноҳ иш қилиб кўйдиммикин деб ўйламайди ҳам. Бир яхши амал қилса, унга маҳкам ёпишиб олади, бу одам ҳудди тили билан бир кунда юз марта тасбех ёки истифор айтган сўнгра мусулмонларни ғийбат қилган ва уларнинг обрўларига путур етказган, куни бўйи Аллоҳ рози бўлмайдиган гапларни сўзлаган кишига ўхшайди. Бу каби одамлар тасбех ва таҳлилларни улкан-улкан ажрларига қарайдилар ва лекин, ғийбатчи, ёлғончи ва уйдирмачиларнинг жазоларига қиё боқмайдилар, бу қип-қизил хом қаёлликдир».

Бидъатлардан сақланиш

Азиз биродарлар, бу улуғ ойда хар хил бидъат ишлардан узоқ бўлинглар! Баъзи одамлар бу кунни байрам қилсалар бошқалари уни мотам куни қиладилар. Хар икки амал суннатга хилофдир. Бу кунни мотам куни қилувчиларнинг даъволарига кўра бу кунда Ҳусайн ибн Алий розияллоҳу анхумонинг қатл қилингандир. Уларрофиза-шийъалардир, уларнинг йўлларига эргашиб ислом қайтарган юзига уриб, кўйлакларини йиртиб, доду фарёд чекиб, баданларига занжирлар билан уриб, қонатиб аза тутишдан эхтиёт бўлинг! Бу ислом динига ёт бўлган бидъат ишдир.

Ислом уларнинг бу амалларидан покдир, Аллоҳ бандаларига меҳрибондир, уларни бу каби ўзини ўзи азоблайдиган амалларга буюрмайди.

Келинг азиз ака-укалар ва опа-сингиллар бу улуғ айёмларда Аллоҳнинг ибодатига тиришайлик, Аллоҳ рози бўладиган ишларни қилиб, у сўймайдиган амаллардан четланайлик!

Аллоҳ таоло барчаларимизни ўзи суйиб рози бўладиган амалларга муваффак айласин, тўғри йўлидан адаштирумасин!

Аллоҳ пайғамбаримизга, унинг оиласи ва саҳобаларига салавот ва саломлар йўлласин!

Тайёрловчи: Абдулҳафиз Домла (раҳимаҳуллоҳ)

07/03/2003